

ת"פ 12947/11/11 - מדינת ישראל נגד לידור סיטרקל

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 12947-11-11 מדינת ישראל נ' סיטרקל

בפני בעניין: כב' השופטת ניצה מימון שעשוע
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

לידור סיטרקל

הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות, כמפורט בכתב האישום המתוקן.

בהתאם לכתב האישום, ביום 1.11.11 הגיע הנאשם ברכבו, מלווה בשני אחרים, לחברת "סמי שליו", ממנה פוטר כשבועיים קודם לכן. הנאשם החנה את רכבו בסמוך למקום עבודתו של המתלונן, ריאן מוניר, שעבד בחברה כחשמלאי רכב. המתלונן ביקש ממנו להזיז את רכבו, שכן מפריע לעבודתו של המתלונן, אך הנאשם לא עשה כן. לאחר חילופי דברים בין הנאשם למתלונן, תקף הנאשם את המתלונן יחד עם האחרים שהיו איתו, בכך שדחפו אותו והפילוהו לארץ. הנאשם והאחרים בעטו בצוותא חדא בכל חלקי גופו של המתלונן בעת שהיה שכוב על הארץ. במהלך האירוע, נדקר המתלונן פעמיים בראשו באמצעות חפץ חד, וכן נדקר ע"י אחד האחרים בכף ידו הימנית באמצעות סכין. למתלונן נגרמו שני חתכים בראש וחתך עמוק בשורש כף יד ימין. בגין חבלות אלה נזקק המתלונן לניתוח בשורש כף היד, לתפירת גידים, עצב ועורק, וטיפול באמצעות קליפסים בחתכים בראשו.

ביום 1.3.12 הודה הנאשם בעובדות כתב האישום והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 379+382 (א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו התביעה תעתור לעונש ראוי של ששה חודשי מאסר בפועל, שלא בעבודות שירות, ורכיבים נוספים, הסנגור יטען לביצוע עבודות שירות ברף התחתון.

הנאשם היה עצור מיום 7.11.11 ועד ליום 18.12.11 לאחר מכן שוחרר למעצר בית, ובהמשך הוקלו תנאי השחרור, עד ששוחרר באופן מלא.

תסקירי שירות המבחן

לנוכח גילו של הנאשם בעת ביצוע העבירה קיימת חובת תסקיר. בעניינו של הנאשם התקבלו שלושה תסקירים.

בהתאם לתסקיר מיום 10.10.12 עולה כי הנאשם כבן 20, הינו רווק, מתגורר עם הוריו בפתח תקוה, ועובד בשיפוצים.

לנאשם אין רישום פלילי קודם.

הנאשם מתאר קשר קרוב עם משפחת מוצאו, ובני המשפחה מהווים עבורו מקור לתמיכה. לדבריו, סיים 11 שנות לימוד, אובחן כסובל מהפרעת קשב וריכוז, ובשל קשיים בלימודים נשר ממערכת החינוך. שולל בעיות התנהגותיות. לדבריו לא גויס לצבא על רקע בעיות רפואיות, ולאחר לימודיו עבד בעבודות שונות בתחום השיפוצים. טרם מעצרו, עבד במשך 3 חודשים בחברת IBM במכון לשטיפת רכבים, ומאז שהשתחרר ממעצר הבית, עובד בשיפוצים.

במהלך הפגישה, ניכר כי הנאשם מתקשה לתת אמון ולשתף. בשיחה עמו תאר סכסוך ממושך בינו לבין העובדים במכון. הגיע כדי לקבל את שכרו, לאחר שהתפטר, ותיאר כי החל עימות שהסלים בינו לבין המתלונן, אשר לדבריו התנכל לו עוד בזמן שעבד שם.

הנאשם הודה באופן חלקי בעובדות כתב האישום, והתקשה לקחת אחריות. לדבריו, הותקף בלום ברזל על ידי המתלונן, ולכן מעשיו היו הגנה עצמית. הנאשם הכחיש, במהלך השיחה, אלימות פיזית ושימוש בנשק, ושלל כוונה לפגוע במתלונן. הרושם היה כי הנאשם תופס עצמו כקרוב, ומתקשה להבין את הבעייתיות בהתנהלותו.

הנאשם תאר עצמו כאדם רגוע בדרך כלל, שלל דפוסי התנהגות אלימים וקושי בשליטה. כן שלל קשרים חברתיים שוליים לאורך השנים.

התרשמות שירות המבחן כי הנאשם, בחור צעיר, בתחילת דרכו, התקשה להתמיד במסגרות יציבות במהלך חייו. יחד עם זאת, לא ניהל אורך חיים שולי ולא הסתבך בפלילים.

בשל חשדנותו של הנאשם לאורך השיחה, הקושי במתן אמון ושיתוף פעולה, הקושי של הנאשם לקחת אחריות וטשטוש מעשיו, תוך שהוא תופס עצמו כקרוב, לא נוצר בסיס להמשך מעורבות שירות המבחן, ובשלב זה, שירות המבחן נמנע מהמלצה.

בתסקיר מיום 22.1.13, צוין כי הנאשם ממשיך להכחיש התנהגות אלימה, ולטשטש את חומרת מעשיו, תוך שהוא

תופס עצמו כקרובן, שפעל מתוך הגנה עצמית.

בתקופת האבחון, ניסה שירות המבחן לבדוק עם הנאשם התנהגות במצבי לחץ ותסכול, והנאשם תאר עצמו כאדם בעל סף גירוי גבוה בדרך כלל, אשר אינו מתקשה לשלוט בכעסים. הנאשם שלל צורך בטיפול, אך ציין כי אם שירות המבחן יראו לנכון לשלבו בטיפול, הוא יהיה מוכן לעשות זאת.

ההתרשמות היתה כי נכונות הנאשם לטיפול היא עקב הפחד מגזר הדין, ולא מתוך תובנה לבעייתיות בהתנהלותו. בשל האמור, שירות המבחן שוב נמנע מהמלצה טיפולית.

בתסקיר מיום 16.6.14, לא התרשם שירות המבחן כי חל שינוי מהותי בעמדותיו או ביכולותיו של הנאשם. שירות המבחן התרשם מיכולת מוגבלת להתייחס לבדיקה עצמית, ולבחון בעייתיות בהתנהלותו, בדרכי חשיבתו ובתפיסתו. להתרשמות שה"מ, מוגבלות זו תרמה, בין היתר, לביצוע העבירה הנוכחית.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם ממוקד בעמדתו הקרבנית, תוך שהוא חוזר ומציג התנהגות זו כחריגה לגביו ולאורח חייו, ושלל צורך בהתערבות טיפולית, אך ביטא נכונות מילולית להשתלב בכל מסגרת טיפולית אשר תומלץ לו. שירות המבחן התרשם כי הצהרה זו הינה ניסיון להקל על תוצאות ההליך המשפטי בעניינו.

הערכת שירות המבחן היא כי קיים סיכון להישנות ביצוע עבירות אלימות, ולביצוע עבירות עם החוק, ושירות המבחן ראה הכרח בניצול הסיטואציה המשפטית על מנת לגייסו לטיפול ולעריכת שינוי במצבו.

לפיכך המליץ שירות המבחן על דחייה נוספת של 4 חודשים, אשר תהווה תקופת נסיון לבחינת בשלותו של הנאשם, כוחותיו ויכולותיו, להשתלב בטיפול ההולם את צרכיו ואת מצבו, ולבחון את מידת יכולתו לגלות אחריות והתמדה במסגרת מפגשים טיפוליים.

בדיון מיום 17.6.14 התנגד ב"כ המאשימה לדחייה נוספת של הטיעונים לעונש ומתן גזר הדין, וביקש לקיים את הטיעונים במועדם. מכיוון שחלפה כשנה וחצי מיום הגשת התסקיר הראשון, ובמהלך תקופה זו הנאשם לא הראה מוטיבציה טיפולית ממשית, הוריתי על קיום הטיעונים לעונש ללא דחייה נוספת.

הראיות לעונש

ב"כ המאשימה הגיש טופס הצהרת נפגע. מהצהרת הנפגע עולה כי כתוצאה מהפגיעה נגרמו למתלונן הנזקים הבאים: חבלה וחתך בשורש יד ימין, חבלה בקרקפת ופגיעה נפשית. המתלונן טוען כי נחתכו לו העצבים והגידים ביד ימין, והוא לא מרגיש את אצבעות 4-5, ולא יכול לכופף את כף היד. עוד טוען המתלונן כי יש לו כאבים באזור החתך בראש, והוא מצוי בטיפול פיזיותרפיה, וכן בטיפול פסיכולוגי, ומאז התאונה אינו עובד.

התובע צרף מסמכים רפואיים, וכן צרף התובע תוצאות וועדה רפואית במל"ל, אשר קבעה את נכותו הזמנית של המתלונן עד ליום 30.6.14 בשיעור של 70%, בגין האירוע נשוא כתב האישום.

טיעוני המאשימה

ב"כ המאשימה התייחס לחומרת העבירה ולתוצאותיה הקשות של הפציעה לאורך זמן, והציג חומר רפואי ותמונות של המתלונן לאחר הפציעה.

לעניין התנהגות הנאשם מיום האירוע, ב"כ המאשימה טוען כי, בהתאם לתסקירים, הנאשם שומר על אותו קו לאורך כל הדרך, מציג עצמו כקרוב, אינו מקבל אחריות לביצוע העבירות, וטוען כי מדובר בהגנה עצמית. הנאשם התקשה לשתף פעולה עם גורמי הטיפול.

אמנם במסגרת הסדר הטיעון נשלח הנאשם לשירות המבחן, מתוך הבנה שמדובר בבחור צעיר נעדר עבר פלילי. ניתן היה אולי לשקם אותו באמצעות הליך טיפולי המחייב שיתוף פעולה מצד הנאשם, אך הנאשם אינו משתף פעולה באופן מהותי.

על כן, טוען ב"כ המאשימה, אין מקום לשקול שיקולי שיקום, לאחר שהמאמץ לשלב את הנאשם בהליך טיפולי לא צלח אף שחלפו למעלה משנתיים מיום ביצוע העבירה. זאת ועוד, שירות המבחן ציין שקיים סיכון בהתנהלותו העתידית של הנאשם.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה להלן:

ע"פ 5079/10 **עלאא השלמון נ' מ"י**, שם הורשע המערער, על פי הודאתו, בתקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, ונדון לעשרים חודשי מאסר, עשרה חודשים מאסר על תנאי ופיצוי כולל בסך ₪ 5,000 לכלל המתלוננים. בית המשפט שלערעור לא ראה לנכון לשנות מחומרת העונש, כיוון שהמערער תקף את המתלוננים יחד עם אחרים, ללא סיבה ומתוך התגרות לשמה.

רע"פ 7734/12 **טימור מגידוב נ' מ"י**, שם הורשע המבקש, על פי הודאתו, בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, ונדון ל-11 חודשי מאסר בפועל, שישה חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך ₪ 1,000 ופיצוי כולל למתלוננים בסך של ₪ 4,000. בית המשפט העליון לא ראה לנכון להתערב בגזר הדין.

ע"פ 5081/10 **אמיר מוסא נ' מ"י**, שם המערער הורשע, על פי הודאתו, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות, ונדון לשלושים חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, ופיצוי למתלוננים בסך של ₪ 5,000. הערעור נדחה.

לאור זאת עתר ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם שישה חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה, שיהיה בהם כדי להרתיע את הנאשם מלחזור ולבצע את העבירות, וכן לפסוק קנס כספי ופיצוי למתלונן. פיצוי משמעותי לאור תוצאות האירוע.

טיעוני הנאשם

ב"כ הנאשם התייחס לתיקון שנעשה בכתב האישום המקורי, ולכך שהעבירה נשוא כתב האישום המתוקן הינה תקיפה בנסיבות מחמירות ולא תקיפה חבלנית בצוותא.

ב"כ הנאשם טען כי יש לשמור על האבחנה שנעשתה בהתאם לכתב האישום המתוקן. על כן, כל נזק שנגרם למתלונן אינו נזק שנגרם עקב התנהגות הנאשם, אלא שני האחרים, שהמאשימה אינה יודעת את זהותם, הם שדקרו את המתלונן. הנאשם בעט בחלקי גופו של המתלונן, וזה חלקו באירוע.

הנאשם בן 22, וביצע את העבירות בזמן שהיה בן 18 וחצי. מבלי להפחית בחומרת העבירה, הנאשם הגיע למקום על מנת לקחת את חובו מהמעביד, פרץ ויכוח בינו לבין המתלונן, נטען כי המתלונן הוציא חפץ קהה וניסה לתקוף את הנאשם, וכך הסלים האירוע. נטען כי הדבר אינו מסיר את אחריותו של הנאשם, אך מלכתחילה לא היה בכוונתו לתקוף את המתלונן.

לטענת הסניגור, אמנם אין המלצה טיפולית בתסקירים, אבל שירות המבחן יצא מהנחה שהוא האחראי לדקירות, בשעה שהמאשימה הגיעה למסקנה שאין ראיות לאחריותו לדקירות, ולאחר שתוקן כתב האישום לקולא, הסיר בית המשפט בהליך המ"ת את כל ההגבלות שהוטלו על הנאשם.

הסניגור הפנה לע"פ 7781/12 בו קבע בית המשפט כי יש להתחשב, במסגרת שיקולי הענישה, בייחודיות קבוצת ה"בגירים-צעירים" ולייחס לגילם משקל משמעותי. במסגרת זאת יש לשקול, בין היתר, את קרבתו של ה"בגיר-צעיר" לגיל 18, ואת ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו, מצבו הנפשי ובגרותו.

כן טען ב"כ הנאשם כי התסקירים לא התייחסו לכך שהנאשם לא ביצע כל עבירה מאז העבירה נשוא כתב האישום. בנוסף, נטען כי הנאשם כלל לא ידע שהדוקרים היו עם סכין, והמאשימה הודתה בסופו של יום שלנאשם אין קשר לדקירות.

הנאשם ישב במעצר חודש וחצי, והדבר השפיע עליו ועל משפחתו, ומבוקש לקחת זאת בחשבון.

לגבי גובה הקנס או הפיצוי, השאיר הסניגור לשיקול דעת בית המשפט.

דין

על פי כתב האישום המתוקן, שהוא המסגרת העובדתית המוסכמת, המדובר במעשה בריונות חמור שבוצע ע"י הנאשם בצוותא עם אחרים כלפי המתלונן, ללא התגרות מוקדמת מצידו, למעט דרישתו כי הנאשם יזיז את רכבו המפריע לעבודת העסק. לפיכך איני נותנת משקל לטענות, שאין להן ביסוס בעובדות כתב האישום או בכל ראייה אחרת שהוגשה, כאילו המתלונן תקף או ניסה לתקוף את הנאשם או מי מהאחרים שבאו עמו.

אמנם, כתב האישום תוקן לקולא באופן שהדקירות בראשו ובידו של המתלונן אינן מיוחסות לנאשם, ואולם הנאשם היה זה שהביא עמו את אותם שני אחרים, ללא כל סיבה מוסברת, כשמטרת ביקורו המוצהרת במקום היתה גביית שכרו; תקף יחד עמם בצוותא חדא את המתלונן, לאחר שהפילוהו ארצה, ובעט יחד עמם בחלקי גופו כאשר הלה שכוב על הקרקע. פעולותיהם של האחרים, שדקרו במעמד זה את המתלונן בסכין ו/או בחפץ חד נוסף, היו גלויות לנגד עיניו של הנאשם, והוא לא עשה מאומה למונען או להפסיקן. יתר על כן, הנאשם הוא זה שידע את זהותם של שני האחרים והימנעותו המכוונת מלמסור למשטרה את שמותיהם מנעה ממנה להגיע לחקר האמת ולגרום לעבריינים אלימים אלה לתת את הדין על מעשיהם.

תוצאות מעשי הבריונות של הנאשם ומרעיו הינן קשות. המתלונן נפצע קשות בידו שעד היום לא חזרה לתפקוד תקין על אף הניתוחים החוזרים שעבר וטיפול הפיזיותרפיה, וכן נגרמה לו פגיעה נפשית. מהלך חייו התקין של המתלונן, בחור צעיר ובעל משפחה, נקטע ושובש קשות, ועד היום - כשלוש שנים אחרי האירוע האלים - לא חזר לעבודתו, נכותו עומדת על 70% וידו הימנית אינה מתפקדת באורח תקין.

בנסיבות אלה, הענישה שעותרת לה התביעה, ששה חודשי מאסר בפועל, הינה ברף התחתון של מתחם הענישה ואולי אף מתחתיו. מאחר שבית המשפט אינו שם עצמו קטגור לנאשם, לא אגזור עליו עונש העולה על העונש שביקשה התביעה, אף שהייתי עושה כן אלמלא הגבילה עצמה התביעה בטיעונה כפי שהגבילה. ברי כי אין מקום לחרוג לקולא ממתחם הענישה, מאחר שהנאשם לא שיתף פעולה באופן מהותי עם שירות המבחן, דבק בגישה חשדנית וקרבינית, הטיל אשם על המתלונן וטשטש את תרומת התנהגותו האלימה להסלמת האירוע ולתוצאותיו הקשות. לפיכך, למרות הארכות שניתנו לצורך העמקת הקשר עם שירות המבחן, לא נפתח פתח להליך שיקום והסיכון הנובע מהנאשם שריר וקיים.

מנגד, לעניין אופן ריצוי המאסר, אני נותנת משקל לגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירה, הממקם אותו בקבוצת הבגירים הצעירים, להעדר עבר פלילי ואי פתיחת תיקים נוספים מאז ביצוע העבירה, וכן לנטילת האחריות המשפטית וחסכון הזמן השיפוטי, כמו גם זמנם של המתלונן והעדים, ולסנקציות שכבר הוטלו על הנאשם - מעצר למשך חודש ותנאים מגבילים לתקופה ממושכת. על כן, ובמטרה שלא להגביר את חשיפתו של הנאשם לחברה עבריינית, העלולה להשפיע עליו לרעה, נוכח גילו הצעיר, אני סבורה כי יש מקום להעדיף ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, על פני מאסר מאחורי סורג ובריח. לפיכך אני מפנה את הנאשם לממונה על עבודות שירות לקביעת כשירותו לביצוע עבודות שירות, לתקופה המירבית.

יתר רכיבי הענישה ייקבעו לאחר מתן חו"ד הממונה.

טלפון של הנאשם ליצירת קשר או באמצעות הסניגור 050-9936616. פקס הסניגור: 03-6091211.

נדחה ליום 5.10.14 שעה 8:30.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ד, 13 יולי 2014, במעמד הצדדים.